

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Consilier la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	40 lei
6 luni	20 "
3 luni	10 "
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Cui se cuvin sub regimul legiurii Caragea darurile dinaintea nunței, după desfacerea căsătoriei? de d-l *Andrei Rădulescu*.

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de casație, s. II: *Maria C. Cioloc cu Anton Prunca*;

Idem: *Maria G. Cioloc cu Anton Prunca*;

Idem, s. III: *Ministerul lucrărilor publice cu Generalul G. Manu*;

Curtea de apel București, s. III: *Al. Periețeanu cu soții Maria și C. I. Cătuneanu*;

Tribunalul Ilfov, s. III: *Caterina Deșliu cu Primăria comunei Caracăl*;

George Neculeanu. Necrolog de d-l *Al. St. Mandrea*.

Cui se cuvin sub regimul legiurii Caragea darurile dinaintea nunței, după desfacerea căsătoriei?

(Urmare *)

Vom studia chestiunea și în legiurile Țării Românești, anterioare legiurii Caragea.

Ca observare generală trebuie spus că în aceste legiuri nu găsim materiile tratate în mod complet și sistematic, ceea ce de altfel am observat și la Armenopol. De aceea, ori de câte ori vom a face interpretarea vreunui text, trebuie să-l punem în legătură cu altele și mai ales privind chestiunea în totalitatea ei să vedem și izvoarele de unde e luat acel text.

Cu privire la chestiunea noastră e de observat apoi că în aceste legiuri se întrebunțează uneori denumirea de daruri dinaintea nunței și pentru darurile dela logodnă. Aceasta se observă în pravila lui Mateiu Basarab, în pravilniceasca condică a lui Ipsilante, iar legiuirea Caragea are un text formal, care prevede că după nuntă și darurile dela logodnă urmează orânduieii darurilor dinaintea nunței (par. 7, cap. II, partea IV).

În «*Indreptarea legii*» a lui Mateiu Basarab,

așa zisa *Pravila mare a lui Mateiu Basarab* ¹⁾ darurile dinaintea nunței au tot caracterul de contrazestre.

Aceste daruri se puteau constitui chiar în ziua când viitorii soți se cununau (glava 270). Se vorbește și de niște tocmele încheiate de soți în vederea predecesului unuia din ei, dar nu e socotită valabilă decât tocmeala prin care femeia, pentru cazul de predeces al ei, ar lăsa bărbatului zestrea, chiar dacă zestrea ar proveni dela tată. Nu se socotea valabilă tocmeala prin care bărbatul, pentru cazul de precedes al său, ar dispune ca femeia să-l moștenească. Din cuprinsul total al glavei 269 rezultă că e vorba de tocmelele intervenite între soți după căsătorie. Probabil, însă, că se făceau asemenea pacturi și când se constituiau darurile dinaintea nunței ²⁾.

¹⁾ Bujoreanu M. I: «Colecțiune de legiurile României», vol. III, pag. 134 și urm.

²⁾ La logodnă soții își făceau reciproc anumite daruri. Așa, din sfârșitul glavei 272, se vede că și femeia daduse bărbatului niște daruri în afară de zestre. Aceste daruri erau proprietatea aceluia care le primise.

Se putea întâmpla ca logodna să se strice, ceea ce avea loc în următoarele cazuri:

1° Când moare unul din logodiți;

2° Când unul din ei nu mai vrea să se căsătorească, când se leapădă (glava 177);

3° Dacă s'au logodit copii mici, adică un băiat mai mic de 14 ani și o fată mai mică de 12 ani (glava 173);

4° Dacă femeia se află însărcinată de bărbat străin;

5° Dacă se va afla că unul din ei este de altă credință sau păgân sau eretic;

6° Dacă logodna s'a făcut de silă în urma poruncilor Domnului sau dregătorului mai mare din acea localitate;

7° Dacă se face călugăr unul din logodiți;

8° Dacă se va birui de dracul și se va îndrăci unul dintre logodiți. Dacă îndrăcirea se întâmplă înainte de logodnă sau în acea zi se despart imediat; iar dacă îndrăcirea are loc după logodnă, atunci bărbatul să aștepte pe femeie 3 ani, iar femeia pe bărbat 5 ani. Dacă vor trece acești ani și nu se va vindeca, atunci cel sănătos se poate căsători (glava 178).

Ce se făcea cu darurile dela logodnă în caz de stricarea logodnei?

Dacă logodna se strică pentru că unul nu mai vrea și se leapădă, acela plătește indoită arvuna ce a luat (glava 177, aliniatul I).

Dacă a murit unul dintre logodiți și în timpul logodnei nu

*) Vezi *Curierul Judiciar* No. 31 și 33 din 1909.

Și în pravila lui Mateiu Basarab, în caz de desfacerea căsătoriei, atribuirea bunurilor aduse de soți în căsătorie depindea de felul cum se desfăcuse: cu pedepsirea sau fără pedepsirea vreunuia dintre soți. Pedepsirea consta între altele în pierderea bunurilor aduse în căsătorie.

Darurile dinaintea nunței erau ale bărbatului, care le aducea pentru mărirea patrimoniului căsătoriei și nu le pierdea decât în anumite cazuri, când le dobânda femeia, împreună cu zestrea ei. Cele mai multe din aceste cazuri sunt arătate în glava, 216 intitulată: «Vinile bărbatului de carele l'lasă muiarea lui, și și ia zeastrea ei și darurile carele i le-au dat pentru nuntă». Ele sunt:

1° Dacă va vorbi el sau va ști că alții vorbesc de rău asupra Impăratului sau Domnului și nu-i va denunța.

2° Dacă va vrăjmăși în orice chip vieța femeiei;

3° Dacă o va prostitui;

4° Dacă o va învinui de preacurvie și nu va putea dovedi cu mărturii credincioase această învinuire;

5° Dacă va avea altă femeie în casa lui și va dormi cu ea, sau în sat sau într'alt loc și, cu toate că nevasta lui sau părinții ei sau altcineva îi vor fi zis să înceteze aceste relațiuni, el tot le va continua.

Pentru aceste vini, după textul pravilei, bărbatul pierdea nu numai darurile dinaintea nunței, ci și din altă avere a sa o porțiune egală cu a treia parte din acele daruri. Deși textul este: «pentru aceste vini de sus», adică pentru toate cele enumerate, însă, intru cât chiar în pravilă se spune că textul e din Armenopol, unde găsim această agravare a pedepsei bărbatului numai în ultimele două cazuri, trebuie să admitem și în pravila noastră această agravare tot numai în cele din urmă două cazuri;

se sărutaseră, atunci fiecare își ia arvuna, adică darul ce dăduse celuilalt. Dacă se sărutaseră atunci logodnicul supraviețuitor, ia pe lângă darul său și jumătate din al celui mort. Din cuprinsul ultimului aliniat al glavei 177 se pare că această soluție se da numai pentru bărbat, căci la finele acestui aliniat se spune că dacă femeia a dăruit ceva logodnicului și apoi a murit el sau ea, atunci acel dar se întoarce înapoi la cel ce l-au dat, indiferent dacă intervenise sau nu sărutare între logodiți. Poate că contrazicerea între începutul și sfârșitul acestui aliniat s'ar explica dacă admitem că finele lui se referă la darul ce ar fi făcut femeia bărbatului nu în momentul logodnei, ci în timpul cât fuseseră logodiți.

Dacă unul dintre logodiți se călugărea, fiecare își lua darurile, nefiind nici unul pedepsit a da arvuna îndoită, «pentru că au mers într'un mai bună cale»

Ce se făcea cu darurile dela logodnă în celelalte cazuri de stricare a logodnei nu spune Pravila lui Mateiu Basarab contrar legiurii Caragea, care vorbește de toate cazurile nespunând ce se face în caz de stricarea logodnei prin moarte. De oarece însă încaz de călugărire găsim regula romană, desigur că și în celelalte cazuri aplicăm aceleași principii.

6° Când bărbatul se va afla cu muierea lui afară din firea omenească (glava 231);

7° Dacă bărbatul face preacurvie, dar nu în condițiile arătate de zac. 5, glava 216, el pierde tot ce a dăruit femeiei și toate hainele și sculele ce-i va fi făcut (glava 215, zac. 7).

Aceeaș soluție și când n'a făcut preacurvie, «ci va fi numai curvit cu o muiare slobodă așa cum ar fi curvă» (glava 215, zac. 8).

De asemenea, când bărbatul își râde de nevasta lui, sărutând în fața ei slujnice sau alte muieri proaste (zac. 9);

8° Dacă se va dovedi că bărbatul e tâlhar sau profanator de morminte (glava 221).

La rândul ei și femeia pierdea zestrea în următoarele cazuri (glava 214):

1° Dacă știe că unii oameni au vrajbă pe Impărat sau pe Domn și nu spune despre aceasta bărbatului ei;

2° Dacă se va dovedi cu cinci mărturii credincioase că a curvit;

3° Dacă va vrăjmăși vieța bărbatului ei sau dacă a știut că alții vrăjmășesc viața lui și nu va spune bărbatului ei;

4° Dacă se va spăla la baie cu bărbați străini, fără voia bărbatului său, sau într'alt loc, sau va șede cu ei la petreceri;

5° Dacă va mânca, fără voia bărbatului, în casă străină, unde nu i vor fi rudeniile ei;

6° Dacă va merge în casa vecinului unde bărbatul a oprit-o să meargă;

7° Dacă va merge, fără voia bărbatului, la vederea jocurilor sau la alergările de cai.

În toate aceste cazuri, când nu sunt copii, zestrea e dobândită de bărbat. Se excepta cazul de preacurvie când constitutorii zestreii, tatăl sau un străin, constituiseră zestrea cu învoiala ca în caz de moarte zestrea să n'o ia bărbatul, ci constitutorii ei, deși învoiala era în vederea morții, însă ea își avea efectul și când femeia făcuse preacurvie. (glava 215, zac. 22—23).

Bărbatul, însă, nu era deplin proprietar al doței decât când nu erau copii; altminteri era a copiilor (zac. 24).

Nu pierdea nici bărbatul nici femeia nimic din ceea ce adusesse în căsătorie în următoarele cazuri:

1° Când se va duce la călugărie, sau bărbatul sau femeia, căsătoria se desfacea fără judecată, iar cel rămas mirean lua din averea celui călugărit ceea ce avea să moștenească din averea lui «pentru că și acela ca un mort se socotește», (glava 219);

2° Impotența timp de 3 ani dela nuntă. Desfăcându-se căsătoria, își ține bărbatul bucatele lui fără de pagubă și muiarea zestrele ei numai iară

darurile dinaintea nunței rămân la bărbat și nu le ia muiarea» (glava 217).

Deci clar exprimat principiul: fiecare ia ce adusese în căsătorie.

3° Când femeia n'a fost fecioară (glava 218);

4° Când unul din soți a căzut în robie și 3 ani nu s'a mai auzit nimic de el, dacă e viu sau mort (glava 222);

5° Când un soț e bolnav de anumite boale (gl. 225, 233, 234);

6° Când un soț e eretic (glava 232);

7° Când un soț e nevârstnic (glava 230), etc.

În aceste cazuri nevorbindu-se de pedepsirea unui soț, desigur că se urma după același principiu.

Dar când căsătoria se desfacea prin moarte?

Dacă murea bărbatul, femeia lua toate darurile cari i se făcuseră de bărbat pentru împodobirea ei, ca: lanțuri, cercei, inele, ghiordane, haine și altele ca acestea (glava 270).

Aceasta dacă nu se remărita (glava 262).

Dacă murea bărbatul și femeia nu se marita a doua oară, ea avea dreptul «să-și ție darurile cele dinaintea nunței și toată zestrea ei», iar din averea bărbatului avea dreptul să ia o parte egală cu a unui copil (glava 264, luată din Armenopol). Prin cuvintele «să-și ție darurile cele dinaintea nunței» trebuie să înțelegem darurile dela logodnă, iar nu donațiunile propter nuptias în sens roman, căci atunci ar însemna că Pravila lui Mateiu Basarab, care ia textul din Armenopol s'a depărtat dela acel sistem și acorda femeiei care nu se remărita după moartea bărbatului: zestrea, donațiunile propter nuptias și din averea bărbatului o parte cât un copil, ceea ce este foarte greu de admis.

E de observat că partea egală cu a unui copil pe care o ia femeia se socotește nu numai din darurile dinaintea nunței, cum era în dreptul lui Justinian (Novela CXXVII, cap. III) și în Armenopol (pag. 523), ci din «bucatele bărbatului», adică din toată averea bărbatului. Această parte e deplină proprietate a femeiei, care e liberă să facă ce vrea cu ea, iar dacă n'a dispus de ea o transmite rudelor sale, și când n'are rude jumătate devine domnească, iar jumătate se face pomană și milostenie săracilor și robiților (glava 272, alin. III).

Dacă murea femeia și bărbatul nu se însura, lua și el din bucatele femeiei parte cât un copil. (Aceeș observare ca și mai sus.—Cf. Novela, CXXVII, cap. III, Armenopol, p. 523).

Și bărbatul și femeia supraviețuitoare luau aceea parte, cât a unui copil, când erau copiii din căsătoria lor.

Pentru cazul când la moartea unui soț nu ră-

mân copiii, Pravila lui Mateiu Basarab prevede numai ce se face când murea femeia: «atunci nu ia bărbatul de în zestrele muiării nemica, numai așternutul patului, încă și acela cu socotița și darurile ceale dinaintea nunței carele au dat muerii lui, și aceasta să fie după cum e obiceiul, așijderea și moșteanii muerii iau dela bărbat darurile ceale dinaintea nunței, carele au dat lui, și așa sânt amândoa părțile fără pagubă» (glava 272 la sfârșit).

Aceeeș soluție trebuie s'o dăm și pentru cazul când murea bărbatul, căci în acest text e exprimat principiul cunoscut: fiecare ia ceea ce adusese în căsătorie, ca și cum căsătoria n'ar fi existat.

În glava 272 este, însă, un text—arătat a fi luat din Armenopol—după care, când unul din soți rămâne văduv fără de copii, toată averea mortului—deci nu numai darurile dinaintea nunței—se împarte în trei părți: o parte o luau rudeniile mortului, o parte să servească pentru facere de pomeni și milostenii și o parte să o ia soțul supraviețuitor. Acest text, cuprins între alte două cari prevăd cazul când la moartea unui soț fuseseră copii, dar muriseră în urmă și aceștia, pare a se referi la acelaș caz, așa că prin cuvintele «văduvi fără de copii» nu trebuie să înțelegem pe cei ce n'au avut de loc copii în momentul morții, ci pe cei cari avuseseră copii dar în urmă rămăseseră fără de copii.

Regulele arătate până aci privesc cazurile când soții nu se mai căsătoresc.

Dacă însă femeia se remărita, n'are niciodată nimic dintr'ale bărbatului, nici nu dobândește darurile dinaintea nunței sau alte daruri (glava 262, aliniatul I). E regula pe care am văzut-o că femeia care se remărita pierdea orice liberalitate provenită dela bărbat.—O asemenea femeie nu dobândește din acele bunuri decât numai dacă copiii din căsătoria desfăcută îi lăsau ceva prin bună învoială; deci regula cunoscută că acele câștiguri nuntești sunt ale copiilor (glava 262, aliniatul II).

Aceleași reguli se aplică și bărbatului, care se recăsătorea (glava 262, aliniatul ultim).

După cum am văzut, era valabilă tocmeala prin care femeia lăsa după moarte bărbatului zestrea sa, chiar dacă provenea dela tatăl ei, așa că pe această cale putea avantaja pe bărbat.—Deși textul glavei 269 pare a arăta că bărbatul nu putea face acelaș lucru pentru femeie, e probabil însă că se putea face asemenea pacturi ca în dreptul din care e scoasă această pravilă.

Ede observat că, în caz de călugărire a unui soț, cel rămas lua nu ceea ce conveniseră prin vreun pact în vederea morții, cum era în dreptul lui Justinian și Armenopol, ci ceea ce avea să moș-

tenească din averea lui în caz de moarte. În caz de moarte soțul supraviețuitor, care nu se recăsătorește, și când erau copii din acea căsătorie, chiar dacă nu exista un pact, lua o parte cât a unui copil; iar dacă fuseseră copii și muriseră după ce murise unul din soți, soțul supraviețuitor lua a treia parte din averea decedatului. Ceeace altădată trebuia asigurat prin pacturi și numai din zestre sau din donația propter nuptias, acum devenise, desigur din cauza întrebuintării obișnuite, o regulă generală, un drept de moștenire, pentru soțul supraviețuitor, din toată averea celui mort.

Cum vedem și Pravila lui Mateiu Basarab conține, cu foarte mici abateri, tot principiile dreptului roman și greco-roman.

(Va urma)

Andrei Rădulescu

Judecător de ședință Trib. Argeș

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 4 Martie 1909

Președenția d-lui N. MANDREA, președinte

Maria G. Ciolac cu Anton Pruncu

Autoritate de lucru judecat. — Hotăriri cari regulează poziția copiilor. — Dacă ele pot constitui lucru judecat. — Competența tribunalului de a schimba dispoziția luată de Curtea de apel în privința îngrijirii copiilor.

Hotăririle cari regulează poziția copilului nu pot constitui lucru judecat, căci ele se pot schimba după împrejurări; iar pentru aceasta cererea are a se face la prima instanță ca orice cerere în justiție.

Prin urmare, tribunalul este competent a judeca o cerere a unei părți de a i se da sub a lui îngrijire copilul născut din căsătorie, schimbând dispoziția luată de Curtea de apel în această privință.

Deciziunea 42/909. — Respins, ca nefondat, motivul I de casare din recursul făcut de Maria G. Ciolac contra deciziei Curții de apel din Galați, secția II, cu No. 197/908, dată în proces cu Anton Pruncu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat M. Pherekide, în dezvoltarea motivului I de casare;

Pe d-l avocat B. Missir, în combateri; și

Pe d-l procuror P. Sadoveanu, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«După ce Curtea din Iași, secția I, prin deciziunea No. 64 din 1907, a dispus ca copilul să fie dat în îngrijirea mamei, numai zisa Curte era competentă pentru această dispozițiune. Curtea de Galați nu putea recunoaște Tribunalului de Roman, instanță inferioară, calitatea de a substitui hotărîrea ei deciziei instanței superioare».

Având în vedere că se constată că înaintea Curții de apel din Galați, unde afacerea a fost trimisă să se judece de această înaltă Curte, în urma casării ce s'a pronunțat, recurenta a ridicat un incident de necompetență a Tribunalului Roman de a statua asupra ce-

rerii păritului, de oarece numai Curtea de apel din Iași, care a dispus ca copilul să rămână în îngrijirea mamei, este competent a-și modifica dispozițiunea luată;

Considerând că nu este vorba de o contestație la executarea deciziei Curții de apel din Iași și nici de interpretarea acelei decizii, pentru ca numai Curtea din Iași să fie chemată a se pronunța;

Că, în speță, fiind vorba de poziția copilului născut din căsătorie desfăcută hotărîrile cari regulează poziția copilului nu pot constitui lucru judecat, căci ele se pot schimba după împrejurări;

Că pentru aceasta cererea are a se face la prima instanță ca orișicare cerere în justiție, așa că Tribunalul Roman era competent a judeca cererea păritului de a de a i se da lui în îngrijire copilul născut din căsătorie cu recurenta;

Că, de aceea, motivul de casare e nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge motivul I de casare, iar asupra motivului III s'a ivit divergență.

Audiența dela 10 Martie 1909

Președenția d-lui N. MANDREA, președinte

Maria G. Ciolac cu Anton Pruncu

Deciziuni. — Motivarea ei pe probabilitate și ipoteze — Considerarea deciziei ca nemotivată. — Dreptul de censură al Curții de casație. — (Art. 282 din Codul civil)

Dacă concluziunile la cari ajunge o instanță de fond nu se sprijină pe nici un fapt, ci se mărginește la o anumită formulă de stil apreciind faptele, sau dacă faptele puse înainte nu există de fel, sau sunt străine cauzei, sau chiar dacă cele enunțate ca un simulacru de motivare, nu au în sine nici o însemnătate și nu legitimează în mod logic și necesar concluziunea, învederat este că, în toate aceste cazuri, Curtea de casație are dreptul să censureze deciziunea și să o ceseze ca nemotivată.

Prin urmare, este nemotivată o deciziune a Curții de apel, care, pentru ca să justifice luarea copilului de sub îngrijirea mamei și să-l dea tatălui, argumentează numai pe probabilități și ipoteze, iar nu pe fapte precise, a căror stabilire și apreciere ar da deciziei caracterul de o motivare în fapt, caz numai în care censura Curții de casație nu s'ar putea exercita asupra-i.

Deciziunea 46/909. — Casată, după divergență, în urma recursului făcut de Maria G. Ciolac, deciziunea Curții de apel din Galați, secția II, cu No. 19/908, dată în proces cu Anton Pruncu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat M. Pherekide, în dezvoltarea motivelor de casare; pe d-l avocat B. Missir, în combateri, și pe d-l procuror în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului III de casare, rămas în divergență:

«Curtea comite o serie de erori grosiere de fapt pe cari sprijină tendința vădită de a se sustrage dela regulile stabilite de art. 282 ceeace constituie un indoiit exces de putere. Curtea privește ca jignind interesele copilului tot ce poate fi contrariu pretențiunilor vexatorii ale tatălui, care a voi să intervie în tot minutul în detaliile direcțiunii copilului care era atribuită mamei. Tatăl pretinde că mama era datoare

să primească a fi supusă inspecțiunii și controlului medicilor și amicilor trimiși de dânsul neîntrerupt, repetate. Curtea face o învinuire mumei că a făcut copilului operațiunea ușoară a adenitelor, recunoscută necesară de medicii tatălui fără a fi chemat pe tatăl său să fie față. Curtea afirmă că starea copilului, recunoscută rea la început, rămânând aceeași se dovedește că copilul n'a fost bine îngrijit, pe câtă vreme din certificatul doctorului, trimis de tată la Sinaia în vara anului 1908, se dovedește că copilul este mult mai bine, grație unei bune îngrijiri. — Eroare grosieră manifestă. Curtea incriminează pe mamă pentru că n'a mutat pe copil din Botoșani, când a bătuit acolo scarlatina, pe câtă vreme cât a bătuit scarlatina copilul a fost astfel îngrijit că a rămas sănătos. Curtea o declară totuși mai puțin capabilă de a păzi copilul decât tatăl, care, luând copilul în vacanțe. I-a păzit în așa mod în cât copilul a căpătat scarlatină — Iarăși eroare grosieră manifestă. Curtea incriminează pe mamă că n'a dus copilul într-o stațiune climaterică în vara anului 1907, când dânsa era obligată, prin decizia No. 64 a Curții din Iași, să dea copilul tatălui; tocmai în acel moment și tatăl îl putea cere oricând. Era deci împiedicată de a urma altfel. În fine, Curtea își bazează deciziunea pe faptul că copilul ajungând la vârsta de 8 ani, urmează a primi negreșit direcțiunea numai a tatălui. Exces de putere fiindcă art. 282 atribuie copilul mumei care a câștigat procesul de divorț fără limită de vârstă. Este dar o violare nouă a art. 282. Altă violare a aceluiași art. 282 este nesocotința spiritului acestui articol. Acela care e vinovat a fi stricat o căsnicie, este dator să nu agraveze nenorocirea soțului jignit de dânsul, aducându-i după jalea unei căsătorii nimiciri și jalea de a fi lipsit de ce este scopul final, rolul și fala vieții conjugale: paza, creșterea și dragostea copilului. Numai când interesul copilului cere neapărat acest sacrificiu el poate fi impus soțului care a câștigat procesul de divorț. A decide altfel, numai după ergotări subtile și argumentări extralegale, despre vârsta copilului, este a nesocoti voința legiuitorului. Deciziunea care păcătuiește din această privință trebuie casată.

Având în vedere că prin deciziunea Curții de apel din Iași, No. 64 din 14 Maiu 1907, se respinge apelul făcut de Anton Pruncu contra sentinței Tribunalului Roman cu No. 25 din 19 Maiu 1906, prin care se pronunță divorțul dintre acesta și soția sa Maria în favorul acesteia din urmă, și se lasă paza copilului rezultat din căsătorie în îngrijirea mamei; că, câtva timp după aceasta, Anton Pruncu cere și obține dela Tribunalul Roman, prin sentința din 18 Martie 1908, ca copilul să se ia din îngrijirea mamei și să se dea în a tatălui, cu obligațiunea pentru acesta de a permite ca mama să-l vadă ori de câte ori va voi, și chiar să-l ia la dânsa în timpul vacanțelor mari; că această sentință a fost reformată prin deciziunea Curții de apel din Iași, No. 68 din 19 Maiu 1908, care a respins cererea lui Anton Pruncu ca neadmisibilă, pe motiv că ea nu se putea valabil face decât de consiliul de familie sau de Ministerul public; că Curtea de casație casând decizia Curții de apel sus citată, afacerea s'a trimes la Curtea de apel din Galați, care a pronunțat deciziunea No. 197 din 14 Noemvrie 1908, atacată prin recursul de față, prin care se respinge apelul mamei, Maria Garabet Ciolac, contra sentinței Tribunalului Roman din 18 Martie 1908;

Considerând că art. 282 din Codul civil prevede că copiii se vor încredința soțului care a dobândit despărțenia, afară numai de cazul când tribunalul, în interesul copiilor, va găsi altfel de cuviință;

Considerând că, în speță, despărțenia s'a pronunțat în favorul femeii, adică a mamei, căreia îngrijirea copilului izvorit din căsătorie a fost încredințată;

Considerând că o asemenea dispozițiune n'are un caracter definitiv, căci se poate reveni asupra-i când se dovedește că soțul care a obținut paza și îngrijirea copilului nu-și îndeplinește bine datoria;

Considerând că, consecințe acestui principiu, Curtea de apel din Galați, prin deciziunea supusă recursului, declară, în concluziunea finală, că găsește că, din orice

punct de vedere, este spre binele copilului să fie dat în îngrijirea tatălui;

Considerând că această concluziune ar fi, în cauză, decizivă, dacă ar fi precedată de oarecari fapte, cari prin ele înși-le, independent de orice apreciere sau chiar în urma aprecierilor făcute, ar legitima concluziunea admisă în care caz numai deciziunea s'ar putea zice motivată;

Considerând însă, că dacă concluziunea la care ajunge o instanță de fond nu se sprijină pe nici un fapt, ci se mărginește a enunța formula de stil, «apreciind faptele», sau dacă faptele puse înainte nu există de fel sau sunt străine cauzei, sau chiar dacă cele enunțate ca un simulacru de motivare nu au în sine nici o însemnătate și nu legitimează în mod logic și necesar concluziunea, învederat este că, în toate aceste cazuri, Curtea de casație are dreptul să censureze deciziunea și să o caseze ca nefiind motivată;

Considerând că instanța de fond, în speță, ca să justifice luarea copilului de sub îngrijirea mamei și a o da tatălui, trebuia să motiveze că prin felul îngrijirii mamei recurente s'a cauzat copilului un rău nediscutabil într-o privință oarecare, sub raportul stării lui fizice, morale sau intelectuale, și că pentru binele lui trebuia să fie încredințat îngrijirii tatălui;

Considerând că așa zisele fapte, puse înainte de Curtea de apel din Galați, nu relevează, nici nu constată răul cauzat copilului prin inexperiență neprevădută sau neîngrijire din partea mamei;

Că aceste fapte enunțate sunt numai probabilități sau ipoteze și că Curtea, argumentând pe asemenea probabilități și ipoteze, nu se poate susține că ea s'a întemeiat pe fapte precise, a căror stabilire și apreciere ar da deciziunii caracterul de o motivare în fapt, astfel ca censura Curții de casație să nu se poată exercita asupra-i;

Că astfel fiind, deciziunea Curții de apel nu e în realitate motivală și, prin urmare, prin exces de putere se dispune luarea copilului de sub îngrijirea mamei pentru a se da în aceea a tatălui;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 10 Noemvrie 1908

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Ministerul lucrărilor publice cu Generalul G. Manu

Expropriere. — Cazul unui proces pendent asupra fondului expropriat. — Consemnarea indemnizației. — (Art. 50, 57, 59 și 61 din Legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică).

Asemănat dispozițiilor art. 50 și 59 din Legea de expropriere, comisia arbitrală trebuie să hotărască suma de indemnizare, fără a se împiedica de procesul sau orice fel de pretențiuni ar exista asupra fondului expropriat; iar pe de altă parte arbitrul-președinte trebuie să consemneze arătata sumă până la terminarea procesului.

Aceste dispozițiuni se aplică numai în cazul când se pune în discuțiune însuș dreptul de proprietate asupra fondului expropriat, fie de către un al treilea, fie de către însăși autoritatea care expropria, sprijinindu-și pretențiunile pe drepturi anterioare faptului de expropriere, iar nu și atunci când nu se contestă dreptul de proprietate asupra fondului expropriat, ci numai se susține că nu s'ar cuveni nici o indemnizare, fie că s'ar fi renunțat la ea, fie că s'ar compensa prin creșterea valorii fondului rămas neexpropriat. În aceste din urmă cazuri se aplică art. 57 și 61 din Legea de expropriere, în sensul că comisia arbitrală este suverană apreciatore a

orice titluri sau acte ce se prezintă de către părți, pentru a hotărî dacă se cuvine și câtă sumă se cuvine ca indemnizare pentru fondul expropriat.

Decizia 312/908. — Respins recursul făcut de Ministerul lucrărilor publice, contra deciziei de expropriere No. 12/908 a Curții de apel București, secția III, dată în proces cu Generalul G. Manu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Avinianu, în desvoltarea motivelor de casare ;

Pe d-nii avocați Odobescu și Rosenthal, în combateri

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Violarea art. 50. comb. cu 59 din Legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică, de oarece în fața scrisorii d-lui General Manu, pe care o prezintă Minist. lucr. publice și îi contestă dreptul la orice indemnizare, susținând că d-l General Manu a cedat în mod gratuit fondul supus expropriării arbitru-șefedinte și comisiunea arbitrilor, conform principiilor din art. 50. combinat cu 59, nu putea face altfel, în fața chestiunii litigioase ce se ridică, decât să fixeze indemnizarea în mod ipotetic și ca și când s'ar fi convenit, luând sarcina instanțelor ordinare de fond, ca să judece litigiul în cât așa s'a violat art. 51, combinat cu 59 din lege».

Având în vedere că din combinațiunea art. 50 și 59 cu art. 57 și 61 din Legea de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică rezultă că dispozițiunile din citatele articole 50 și 59 în sensul că pe de o parte comisiua arbitrală trebuie să hotărască suma de indemnizare fără a se împiedica de procesul sau orice fel de pretențiune ar exista asupra fondului expropriat : iar pe de altă parte arbitru-șefedinte să consemneze arătata sumă până la terminarea procesului pe cale de judecată sau prin o învoială, nu se aplică decât în cazurile când se pune în discuțiune însuș dreptul de proprietate asupra fondului expropriat, fie de către un al treilea, fie de către însuș autoritatea care expropriază sprijinindu-și pretențiunile pe drepturi anterioare faptului de expropriere, iar nu și atunci când nu se contestă dreptul de proprietate asupra fondului expropriat, ci numai se susține că nu s'ar conveni nici o indemnizare, fie că s'ar fi renunțat la ea, fie că s'ar compensa prin creșterea valorii fondului rămas neexpropriat, căci, în asemenea caz, se explică citatele art. 57 și 61 din menționata lege de expropriere, în sensul că comisiua arbitrală este suverană apreciatoare a orice titluri sau acte ce se prezintă de către părți, pentru a hotărî dacă să cuvine și câtă sumă se cuvine ca indemnizare pentru fondul expropriat ;

Având în vedere că, în speță Ministerul lucrărilor publice n'a contestat, înaintea comisiunii arbitrale, dreptul de proprietate al d-lui general Manu asupra întinderii de 12 hectare pământ din moșia d-sale Budeștii, expropriate pentru construirea liniei ferate București-Oltenița, și pentru care d-sa a cerut ca despăgubire 7200 lei, adică câte 600 lei pentru un hectar, ci a invocat numai o scrisoare a d-lui General Manu, susținând că prin acea scrisoare d-sa ar fi renunțat la despăgubire pentru întreg pământul, de 24 hectare, 24 arii și 48 centiarrii, de care a fost expropriat, iar nu numai pentru jumătate din acel pământ, așa că nu i s'ar conveni nici o despăgubire, și că, deosebit de aceasta, valoarea răstului moșiei, rămasă neexpropriată, ar crește foarte mult, încât s'ar compensa, prin această supra-valoare indemnizarea cerută de d-sa ;

Având în vedere că, în asemenea circumstanțe, comisiua arbitrală a avut dreptul, conform citatelor articole 57 și 61, de a aprecia efectul a oricăror acte ce i s'au prezentat, relative la acordarea sau neacordarea

de indemnizare, ceea ce a și făcut, fixând asemenea despăgubire la suma de 7200 lei, iar nicidecum nu era cazul de a se consemna acea sumă, căci nici Ministerul lucrărilor publice și nici altă persoană n'avea pretențiunea de a o primi în urma vreunei judecăți s'au învoeli ;

Având în vedere că și Curtea de apel, prin deciziunea atacată cu recurs respingând apelul Ministerului lucrărilor publice și confirmând deciziunea comisiunii arbitrale, a făcut o bună aplicațiune a legii în vederea celor mai sus expuse, și astfel motivul de casare este nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția III

Audiența dela 22 Aprilie 1909

Președenția d-lui N. BUDIȘTEANU, președinte

Al. Periețeanu cu soții Maria și C. I. Cătuneanu

Legea asupra drepturilor proprietarilor.—Ordonanțe prezidențiale. — Caracterul lor.— Dacă ele pot fi considerate ca hotărîri și, prin urmare, dacă pot avea autoritatea lucrului judecat. — (Art. 2, 12, 13, 19 și 20 din Legea proprietarilor)

Ordonanțele prezidențiale, date pe calea procedurii sumare din Legea asupra drepturilor proprietarilor, fiind niște adevărate hotărîri și cu caracter definitiv pentru instanța care le-a pronunțat, au autoritatea lucrului judecat.

S'a ascultat d-l avocat I. Zaharoff, din partea apelantului Alex Periețeanu, și

Pe d-nii avocați G. Mironescu și D. Comșa, din partea intimaiților, soții Cătuneanu

Curtea,

Asupra apelului făcut de Alex Periețeanu, prin procuratorul său Zaharoff, contra ordonanței prezidențiale cu No. 159 din 1909, a Tribunalului Ilfov, s III-a ;

Având în vedere că prin ordonanța apelată se admite contestația făcută de Maria C. I. Cătuneanu și soțul său, contra executării ordonanței cu No. 12) din 3 Martie 1909, dată de acelaș președinte al Tribunalului Ilfov, secția III-a ;

Având în vedere motivele din ordonanța apelată, pe cari Curtea le adoptă ;

Având în vedere că atât la prima instanță, cât și în apel, de către contestatorii Maria C. I. Cătuneanu și soțul său, s'a invocat următoarele motive : 1° autoritatea lucrului judecat ; 2° că câșturile de arendă ale moșiei Bălosul au fost plătite.

În ce privește primul motiv :

Având în vedere că, în fapt, nu se contestă că aceeaș cerere, având acelaș obiect, a fost adresată consecutiv, de către apelantul Alex Periețeanu și primului președinte al Tribunalului Ilfov, secția I, care, prin ordonanța cu No. 1598 din 1909, o respinge, cât și posterior președintelui Tribunalului Ilfov, secția III a care, prin ordonanța No. 1785 din 1909, o admite, existând astfel o contrarietate vădită de hotărîri ;

Având în vedere că ambele cereri, absolut identice, apelantul Periețeanu le formulează bazat pe Legea proprietarilor ;

Considerând că dispozițiunile art. 12 și 13 din zisa lege, cari dispun că singurele căi pentru atacarea acestor ordonanțe pe cari legea chiar le califică de hotărîri, nu sunt decât apelul și contestațiunea ;

Considerând și dispozițiunile art. 19 și 20, tot din zisa lege, cari prevăd că atunci când, fie locatarul, fie proprietarul, nu au uzat de căile de atac prevăzute de lege — apel și contestație — singura cale ce le mai este rezervată este dreptul comun : a reclama pe căi ordinare ;

Considerând că, astfel fiind, din complexul acestor dispozițiuni legale rezultă că caracterul acestor ordonanțe-hotărâri este că nu sunt definitive pentru instanța care le-a pronunțat, ea fiind complex desesizată;

Având în vedere că, în fapt, stabilindu-se că prima ordonanță-hotărâre, dată de primul-președinte al Tribunalului Ilfov, secția I, rămânând definitivă, ea nefiind atacată nici cu apel, nici cu contestație, urmează că a doua cerere, formulată tot de același Periețeanu și adresată aceleiași instanțe, trebuie a fi respinsă ca inadmisibilă.

Pentru aceste considerațiuni, fără a se mai pune în discuțiune cel de al doilea motiv, apelul cată a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea, în majoritate, respinge apelul, etc.

(ss) Em. Anastasiu ; St. Mladoveanu ; D. Florescu.

O p i n i u n e :

Considerând că acțiunea dedusă înaintea Curții este aceea de a se ști dacă ordonanțele prezidențiale sunt de natură a constitui autoritate de lucru judecat ;

Considerând că Alexandru Periețeanu, proprietarul moșiei Bălosul, ținută în arendă de d-na Maria Cătuneanu, a cerut expulzarea acesteea de pe moșie, dar prezidentul Tribunalului Ilfov, prin ordonanța No. 1598 din 1909, constată că arenda a fost plătită și-i respinge cererea de evacuare ;

Că, mai târziu, proprietarul face o nouă cerere înaintea Tribunalului Ilfov, secția III-a, și de data asta obține o ordonanță de evacuare. Contra acestei ordonanțe, d-na Maria Cătuneanu face contestație, invocând prima ordonanță prezidențială ca constituind autoritate de lucru judecat ;

Considerând că lucru judecat nu poate să existe de cât atunci când judecata termină un litigiu dintre două părți ascultate, *causa cognita* ;

Considerând însă că, în materie de ordonanță prezidențială, judecătorul nu ascultă pe părți nu tranșează litigiul ci se mărginește a lua măsuri provizorii de garantarea proprietarului ;

Că acestea sunt mai mult niște măsuri de administrație, *magis imperii quam jurisdictionis* ;

Că art. 66 bis din Proc. civilă spune categoric că aceste ordonanțe sunt vremelnice și provizorii și, prin urmare, judecătorul mai bine informat poate să revie asupra unei măsuri luate mai înainte ;

Că ceea ce confirmă aceasta, este că chiar Legea proprietarilor permite părților să se adreseze la același judecător, adresându-se complexului tribunalului ; că ele mai pot ataca această ordonanță prezidențială pe cale principală, la care participă de sigur și prezidentul care a emis această ordonanță fără ca partea să-l poată recuza sau să opui autoritatea de lucru judecat ;

Că, prin urmare, tribunalul, asupra contestațiunii ridicate de d-na Maria Cătuneanu, urma ca să cerceteze fondul și să vază dacă dânsa a achitat integral ratele datorite proprietarului care cerea evacuarea imobilului arendat ;

Pentru aceste motive, suntem de părere a se respinge excepțiunea autorității lucrului judecat și a se discuta fondul.

(ss) N. Budișteanu ; N. Procopescu.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA III

Audiența dela 5 Martie 1909

Președenția d-lui PETRE HAGIOPOL, președinte

Caterina Deșliu cu Primăria comunei Caracal

Sentiința No. 160

Acțiune personală și mobilă. — Competența tribunalului domiciliului părțitului a o judeca. — Excepțiune la acest principiu. — Autoritatea lucrului judecat

Jurnale de punere în posesie în Camera de consiliu. —

Dacă ele au caracterul lucrului judecat. — Cum pot fi anulate asemenea acte? — (Art 676 din Proc. civilă).

1. Oricine pretinde un drept în materie personală și mobilă, în caz de împotrivire din partea deținătorului, trebuie să facă cerere înaintea tribunalului domiciliului părțitului, iar legiuitorul a derogat dela acest principiu numai prin art. 676 din Procedura civilă, relativ la pretențiunile ce se ivesc în timpul facerii inventariului, cari au a fi judecate de tribunalul sesizat cu succesiunea și întocmirea inventariului.

Prin urmare, din momentul ce inventariul s'a terminat, fără ca părțile să ridice vreo obiecțiune asupra averii trecută în inventariu, orice alte pretențiuni ce posterior vor naște, urmează a fi judecate după dreptul comun.

2. Jurnalele de punere în posesie în Camera de consiliu, fiind date pe cale grațioasă, ele nu au caracterul lucrului judecat și terțile persoane nu au dreptul decât a le ataca cu acțiune în anulare, pe cale principală.

Tribunalul,

Asupra contestațiunii d-nei Caterina Deșliu, făcută prin petiția înregistrată la No. 158,908, contra jurnalului de punere în posesie a Primăriei comunei Caracal asupra averii defunctului C. Poroineanu, prin care cere a scoate de sub inventar : a) un act de creanță în valoare de 10,000 lei, contra defunctului trecut la No. 400 ; b) două pachete conținând diferite acte și recepise ale Casei de depuneri, pe numele său, trecute la No. 384, etc., și a fi obligată Primăria comunei Caracal a i le preda ;

Având în vedere că din desbaterile orale, urmate în instanță actele prezentate, cum și din concluziunile scrise depuse de părți, se constată : că defunctul C. Poroineanu, prin testamentul autentificat de Tribunalul Ilfov, secția de Notariat, la No. 9248/9 8, a lăsat ca legatară universală pe Primăria comunei Caracal, care a cerut facerea inventariului de averea defunctului și s'a încuviințat, întocmindu-se acest inventar cu paza cerințelor legii, fără ca d-na Caterina Deșliu cu ocazia dresării lui să fi ridicat vreo pretențiune asupra acestei averi. Primăria comunei Caracal, pe baza acestui testament, a cerut și tribunalul, prin jurnalul cu No. 7855/908, a pus-o în posesie asupra averii prevăzută în acest inventar, care de fapt s'a și executat după cum reiese din procesele verbale de executare a d-lor judecători de ocol însărcinați cu această lucrare. D-na Caterina Deșliu, posterior terminării definitive a inventarului face contestație contra executării acestui jurnal, care face obiectul acestui proces. Acest-a sunt faptele.

Având în vedere că Primăria comunei Caracal, prin d-l avocat C. Șuculescu, se opune la această cerere și susține între altele, în primul rând, că contestațiunea la facerea inventariului nu este admisibilă decât în cazul când s'ar fi ridicat pretențiuni asupra averii trecută în el cu ocaziunea întocmirii lui și s'ar fi luat act în procesul-verbal de judecătorul însărcinat cu facerea lui, ceea ce în speță nu a avut loc, și în al doilea rând că jurnalele de punere în posesie, date pe cale grațioasă, nu ar fi susceptibile de a fi reformate pe cale de contestație, ci pe cale principală ; că așa fiind, din ori care din aceste privințe, cere respingerea contestațiunii ;

Având în vedere că d-na Caterina Deșliu, prin d-ii avocați Em. Porumbaru și C. Ștefănescu, susține că

această cerere, nefiind o contestațiune propriu zisă, nu i se poate aplica toate principiile prevăzute în procedură în materie de execuțiune silită, ci mai mult o acțiune în revendicare, și întru cât nici o dispozițiune în lege nu există care să prevadă până în ce moment tribunalul este în drept să judece asemenea pretențiuni neexistând o decădere de drepturi fără un text de lege, nu poate fi vorba de inadmisibilitatea contestațiunii;

Având în vedere că legile de procedură, cari determină căile pentru stabilirea drepturilor protivnice, fiind de ordine publică, nu se pot contraveni sau deroga lor.

Având în vedere că oricine pretinde un drept, în materie personală și mobilă, în caz de împotrivire din partea deținătorului, trebuie să facă cerere înaintea tribunalului domiciliului părții;

Având în vedere că legiuitorul dela acest principiu a derogat, în privința dificultăților cu dresarea inventariului de averea defunctului, prin dispozițiunile art. 676 din Proced. civilă, care prevede că toate pretențiunile, câte se vor ivi în timpul facerii inventariului ce se vor trece în procesul-verbal, să fie judecate de tribunalul sesizat cu succesiunea și întocmirea inventariului;

Având în vedere că excepțiunile fiind de drept strict, și dispozițiunile lor de strânsă interpretare, nu se pot întinde în afară de cazul prevăzut într'ânsele.

Având în vedere că din momentul ce este prevăzută competența acestui tribunal numai pentru pretențiunile ivite cu ocazia dresării inventariului și de cari s'a luat act în procesul-verbal de constatarea acestora, este cert că, odată inventariul terminat, tribunalul este desesizat de această afacere, iar celelalte pretențiuni ce posterior vor naște urmează a se judeca după dreptul comun—(Vezi G. Garsonnet, tom, VII, pag. 122, nota 23 și pag. 125, § 2622);

Având în vedere că este așa de adevărat, că aceasta este interpretarea legii, este că dacă s'ar admite altfel, ceea ce se pretinde, s'ar ajunge la rezultatul straniu că atât timp cât acțiunea nu este prescrisă, în timp de 30 de ani, dreptul de contestație la facerea inventariului să fie deschis eludându-se astfel în mod pieziș, principiul competenței înscris în art. 58 din Procedura civilă și lărgindu-se pe această cale competența în materie de moștenire, în afară de cazurile prevăzute de art. 63 din Procedura civilă, ceea ce nu se poate susține;

Că dar, așa fiind, întru cât d-na Caterina Deșliu nu a ridicat, cu ocaziunea dresării inventariului, nici o obiecțiune de proprietate sau oricare alta asupra averii trecute în acest inventariu, cererea sa pe această cale este nefondată și urmează a fi respinsă;

Având în vedere că chiar presupunând că această cerere nu ar fi o contestațiune propriu zisă, ci o acțiune în revendicare, încă, așa cum este introdusă, este neregulat făcută și rău este sesizat tribunalul de cererea ei;

Având în vedere că, într'adevăr, donațiunea testamentară, ca și contractul de donațiune, fiind un mod de dobândirea proprietății, legatarul universal devine, din momentul ce dreptul său este deschis prin încetarea din viață a defunctului și prin efectul punerii în posesie, proprietar asupra averii legate, substituindu-se lui în drepturile și obligațiunile sale;

Având în vedere că din susținerile d-nei Deșliu reiese că această avere o revendică în baza unui mandat tacit sau a unui contract de depozit;

Având în vedere că dacă acesta este principiul, din momentul ce legătura juridică dintre defunctul C. Poroieneanu și d-na Caterina Deșliu era o obligațiune personală și mobilă, asemenea cerere după cum cu defunctul nu se putea judeca decât pe cale principală, respectându-se principiul competenței, tot astfel și față de succesoarea lui Primăria comunei Caracal;

Că dar, așa fiind, și din această privință este sesizat tribunalul de această cerere;

Având în vedere că, în fine, jurnalele tribunalului de punere în posesie în Camera de consiliu, fiind date pe cale grațioasă, ele nu au caracterul lucrului judecat și lăsând drepturile terților intacte, neproducându-le nici un prejudiciu, în lipsă de interes, nu au dreptul de a uza contra lor, fie de căile ordinare sau extraordinare; Că este adevărat că există discuțiune în privința încheierilor date în materie de interdicție în chestiune de convocarea consiliului de familie și de numirea administratorilor provizorii; dar asupra celorlalte ea nu are loc, și doctrina și jurisprudența sunt de acord a recunoaște că nu sunt susceptibile nici de opoziție, apel, contestație sau recurs, ci terții nu au dreptul de cât de a le ataca cu acțiune în anulare pe cale principală;

Pentru aceste motive, Tribunalul respinge, etc.

Gheorghe Neculeanu

În ziua de 12 Iulie a. c., abia pășesc pe peronul gării Iași, și o știre dureroasă îmi zguduie simțiirea. Gheorghe Neculeanu nu mai este! Lovit de o congestie cerebrală, murise.

Câtă durere, Dumnezeule, s'a îngrămădit în acea clipă în sufletul meu! Aveam un cult sincer pentru el. Acum șapte ani, eram supleant la Tribunalul Iași. Cumpăna meritelor încă nu mă asvârlișe în atmosfera ofuitoare a unei provincii obscure. Dizertațiunile juridice deșteptate sau susținute de Neculeanu, îmi amintesc, mă captivase. De atunci nu l-am mai ascultat!

Neculeanu n'a fost magistrat, deși avea chemarea să personifice cu minunată strălucire cea mai înaltă expresiune a magistraturii.

Avea și vocațiunea divină să comunice tinerelor generațiuni, ce se perindau la facultate, adevărata știință a dreptului. Facultatea însă n'a avut norocul să i se încredințeze o catedră.

Pleduările lui Neculeanu erau adevărate lecțiuni universitare. Învățam și noi magistrații, învăța și auditorul. Împričinații dobândeau intuițiunea limpede a faptelor.

Profunda și complectă posedare a dreptului, admirabila putere de sintetizare a cunoștințelor, expunerea impunătoare prin concisiunea savantă a formei, desfătă simțul estetic și satura pornirea intelectuală.

Ce moștenire juridică scrisă ne lasă Neculeanu? Dar ce ne-a lăsat Stătescu, Kornea sau Alexandru Lahovari, Lascăr sau Boerescu? Și cu toate acestea, în conștiința tuturor trăește convingerea că ei și atâția alții, absorbiți de negura vremurilor apuse, s'au numărat între *jurisconsultii* țării.

Cu moartea lui Neculeanu Baroul român pierde o frumoasă figură—o ilustrațiune a sa—, magistratura un luminător.

Sunt disparițiuni din viața pământescă cari deprimă și biruesc!

Alexandru St. Mandrea

Memburu de ședință la Trib. Fălciu

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal, direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, sau să plătească numai la prezentare în mâna încasatorilor: I. RIVEANU, pentru provincie și I. St. TUDOROIU, pentru capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu mătă investite cu ștampila CURIERUL JUDICIAR.